

CONSTITUIREA UNEI SOCIETĂȚI BAZATE PE CUNOȘTINȚE: FORME NOI DE INSTRUIRE

*Angela MOCANU, dr. în sociologie, cercet. șt. superior
Institutul de Cercetări Juridice și Politice al AȘM*

Dezvoltările din domeniul tehnologiilor informaționale au produs o schimbare esențială atât în planul necesităților de dobândire a cunoștințelor, cât și de modul în care sunt oferite programele de studiu în cadrul instituțiilor de învățământ. Actualmente, în mai multe țări ale lumii, capătă o amploare dezvoltarea învățământului la distanță, care are un șir de avantaje și dezavantaje. Cea mai importantă latură a acestui tip de instruire este separarea în timp și spațiu a studenților în raport cu instituția de învățământ. În acest articol ne-am propus să studiem formele de învățământ la distanță și situația la acest capitol în Republica Moldova. Am utilizat metoda analizei datelor statistice, metoda analizei documentelor, metoda comparației.

Cuvinte cheie: instruire la distanță, educație, informați, cheltuieli.

Toffler A., în lucrarea sa „Al treilea val”, afirmă că istoria omenirii se dezvoltă dramatic. Un val este schimbat de altul. Actualmente, omenirea se află în al Treilea Val. Parola ei este informația. Succes vor obține persoanele care vor reuși la timpul potrivit să se reprofileze, care vor poseda capacitatea de a învăța și nu cei care vor poseda un stoc mare de cunoștințe. Și în acest sens, anume învățământul la distanță este forma cea mai reușită, ea permite oamenilor să ia cunoștință cu cele mai noi idei din toate domeniile.

Astăzi, când vorbim despre învățământul la distanță ne ducem cu gândul la studiile prin internet sau e-learning, însă educația la distanță are o istorie mai lungă și a evoluat în timp. Înainte de apariția și folosirea în masă a noilor tehnologii ale informației și comunicării, erau folosite materialele tipărite și serviciile poștale pentru ceea ce se numea educație prin corespondență. Încă, din anul 1910, un studiu dedicat unei instituții de instruire la distanță ne dă măsura a ceea ce se petrecea în Statele Unite și Canada: „Nu mai puțin de 1600 de persoane sunt antrenate în activități de instruire de către Școala Internațională prin Corespondență, a cărei misiune principală este de a pătrunde în masa eterogenă a umanității pentru a descoperi, direcționa și convinge indivizii de beneficiile educației”. Această formă a educației la distanță rămâne încă o modalitate de instruire viabilă acolo unde nu sunt încă dezvoltate infrastructurile necesare unei abordări moderne și mai eficiente.

Un alt tip de instruire la distanță este educația prin radio, care a avut o popularitate mai scăzută. După obținerea primei licențe de educație prin radio de către Universitatea din Salt Lake City, în 1921, au apărut și în România, la sugestia lui Dimitrie Gusti, care era președinte al Societății Române de Radiodifuziune, începând cu 1930, au fost organizate două conferințe prin radio pentru clasele inferioare și superioare.

Similar, este cazul educației prin televiziune, care preia multiple sarcini de stocare și transfer al informației. Prin mijloacele sale ample și variate contribuie la informarea

FORMATION OF A KNOWLEDGE-BASED SOCIETY: NEW FORM OF INSTRUCTION

*Angela MOCANU, PhD in sociology,
Institute of Juridical and Political Studies of ASM*

The development of information technologies has produced an essential change both in terms of knowledge acquisition needs and the way study programs are offered in educational institutions. Nowadays distance education is becoming widespread in many countries of the world. It has a number of advantages and disadvantages. The most important aspect of this type of training is that students are separated in time and space from the educational institutions. This article is devoted to studying the forms of distance education, the situation in the Republic of Moldova concerning this type of education. We used the method of statistical data analysis, the method of document analysis, the comparative method.

Key words: e-learning, education, information, Education Expenditures

JEL Classification: I21, I22, I23, I25

In his book „The Third Wave” Toffler A. argues that human history is developing dramatically. One wave is changed by another. Nowadays humanity is in the Third Wave, information being its password. Success will come to those people who can manage to change the specialty on time, who are capable of learning, but not those ones who possess a stock of knowledge. In this regard distance education is the most successful form of education giving people the possibility of getting acquainted with the latest ideas in all fields.

Today, speaking of distance education, we keep in mind studies via Internet or e-learning, however, distance education has a long history and has been evolving all the time. Before the emergence and widespread use of new technologies of information and communication printed materials and postal services were used for what was called correspondence education. In 1910 a study on a distance learning institution gave us an idea of what was happening in the United States and Canada: “No less than 1,600 people are involved in training activities by the International Correspondence School, whose primary mission is to penetrate the heterogeneous humanity to discover, direct and persuade individuals of the benefits of education”. This form of distance education remains a viable training method where the infrastructure necessary for a modern and more efficient approach has not been developed yet.

Another type of distance learning, radio education, was less popular. After obtaining the first certificate of radio education by the University of Salt Lake City in 1921, it also appeared in Romania, at the suggestion of Dimitrie Gusti, who was the president of Romanian Radio Broadcasting Society. Since 1930 there were organized two conferences via radio for inferior and superior classes.

The case of television education is similar to radio education. The former fulfills multiple tasks of information

culturală, dar poate fi utilizată și pentru educație, menținându-se ca alternativă pedagogică în centrul de interes al educatorilor din 1945, când Universitatea de Stat din Iowa obține prima licență și până spre mijlocul deceniului opt.

În Republica Moldova, numărul programelor autohtone cu caracter instructiv-educativ este destul de redus, deși interesul spectatorilor pentru ele, după cum denotă datele măsurărilor ratingului programelor TV, este destul de mare. Numărul spectatorilor care au vizionat programele instructiv-educative este în scădere în anii de referință. Aceasta înseamnă că numărul unor astfel de emisiuni se micșorează. Putem presupune, că producătorii de programe TV nu sunt interesați de cerințele, necesitățile spectatorilor acestui gen de emisiuni. Regretabil este și faptul, că în felul acesta nu se ia în considerație rolul important al televiziunii în procesul instructiv-educativ.

storage and transfer. Through its extensive and various means it contributes to cultural awareness, but can also be used for education, serving a pedagogical alternative in the focus of interest of educators in 1945, when Iowa State University got its first certificate and up to the middle of the eighth decade.

In the Republic of Moldova the number of local instructive programmes is rather low, though the interest of the audience to them is rather high, according to the data of TV programmes rating measurements. These years people watch less instructive programmes, the number of the latter is being essentially reduced. We suppose that TV programmes producers are not interested in demands and necessities of the audience preferring this genre of TV broadcast. Unfortunately, the important role of television in the process of education is not taken into consideration either.

Tabelul / Table 1

Ratingul programelor cognitive / Cognitive Programmes Rating

Anii/Year	Type of programmes	AMR (Average Minute Rating)	AMR % (Average Minute Rating)	RCH (Reach)	RCH % (Reach)
2011	Cognitive programs	35627	1,13%	75752	2,40%
2011	All channels	21888	0,69%	471812	14,96%
2012	Cognitive programmes	23081	0,75%	59922	1,95%
2012	All channels	20386	0,66%	473523	15,39%
2013	Cognitive programmes	19181	0,61%	53621	1,69%
2013	All channels	21093	0,67%	469589	14,83%

Sursa / Source: AGB Nielsen Media Research

Notă explicativă / Explanatory Note:

AMR - Average Minute Rating - Average number of individuals who have seen a specific programme or daypart

AMR% - Average Minute Rating - Average number of individuals who have seen a specific programme or daypart

RCH - Reach - Number of different individuals watching at least one minute of a programme or daypart

RCH% - Reach - Number of different individuals which have seen at least one minute of a programme or day part

Un alt tip de predare-învățare la distanță, care câștigă teren pe zi ce trece, este educația prin Internet. Cursurile suport sunt stocate pe un computer într-o formă specifică și un navigator uzual pentru Internet sau, în unele cazuri rare, un program special care permite cursanților să acceseze informațiile în ritmul propriu de asimilare. Materialele de învățare sunt prezentate într-o formă multimedia – prin îmbinare de text, sunet, imagine și chiar filme – și în modul hyperlink – un model structural în care accesul la alte informații se realizează prin legături multiple de la o singură pagină; la rândul lor alte pagini permit revenirea, aprofundarea prin accesarea altor pagini cu subiect similar sau saltul la alte tipuri de informații.

În Republica Moldova, legislația prevede instruirea la distanță. Unul din actele normative în acest sens este Hotărârea privind Strategia Națională de edificare a societății informaționale – Moldova electronică, nr.255 din 09.03.2005, Planul de acțiuni al căruia a expirat în anul 2010. După care Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor a inițiat procesul de elaborare a proiectului Strategiei de dezvoltare a societății informaționale în Republica Moldova –

Another type of distance teaching-learning is gaining more and more popularity – the education via the Internet. Support courses are stored in a computer in a specific form and a usual Internet browser or, sometimes, a special program that allows students to access information at their own pace of learning. Learning materials are presented in a multimedia form – the combination of a text, sound, images and even videos – and as a hyperlink, a structural model in which access to the information is achieved through multiple links from a single page; in their turn, other pages allow coming back, deepening by accessing other pages with a similar subject or jumping to other types of information.

The legislation of the Republic of Moldova provides distance education. The decision on the National Strategy for Information Society – Electronic Moldova No. 255 from 09.03.2005 is one of the normative acts in this regard, but its plan of actions expired in 2010. After that the Ministry of Information and Communication Technology initiated the process of elaborating the project of the Information Society Development Strategy in the Republic

„e-Moldova 2020”.

Parte componentă a Strategiei Naționale de edificare a societății informaționale „Moldova electronică” constituie Planul de acțiuni pentru realizarea Strategiei Naționale de edificare a societății informaționale „Moldova electronică”. Acesta este structurat pe 7 compartimente, dintre care un compartiment este dedicat educației electronice. Conform raportului Ministerului Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor din 2012 utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicație în educație (educația asistată de calculator, instruirea la distanță) este o dimensiune importantă a societății informaționale, orientată, în primul rând, spre eficientizarea procesului educativ. Compartimentul conține un obiectiv general, 6 obiective specifice și 28 acțiuni.

of Moldova – „e-Moldova 2020”.

A constituent part of the National Strategy for Information Society „Electronic Moldova” is represented by the Plan of Actions for the realization of the National Strategy for Information Society „Electronic Moldova”. It consists of seven parts, one of which is devoted to the electronic education. According to the report of the Ministry of Information and Communication Technology from 2012, the use of information and communication technologies in education (education by means of the computer, distance learning) is an important aspect of the information society, first of all, directed to the efficiency of the educational process. The part includes an overall objective, 6 specific objectives and 28 actions.

Tabelul / Table 2

**Gradul de executare a acțiunilor din Compartimentul IV „Educația electronică” /
The Degree of Implementation of the Actions from Part IV „Electronic Education”**

Nr. de acțiuni pe compartiment / Number of actions in the part	Realizate / Implemented	Realizate parțial / Partially implemented	Not implemented	Pot fi preluate pentru strategia e Moldova 2020 și alte documente de politici / Can be used for the strategy e-Moldova 2020 and other policy documents
28	9 (32%)	-	19 (68%)	15 (53%)

Sursa/ Source: Ministerul Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor/Ministry of Information and Communication Technology

Ca parte componentă a dezvoltării învățământului la distanță, în anul 2005, a fost creat Centrul de Învățământ la Distanță pe baza Centrului de Management Educațional format în cadrul proiectului TEMPUS „National Training Center for Educational Management”. Din responsabilitățile centrului face parte lucrul cu studenții și profesorii care participă în învățământul la distanță. Procesul didactic prin microC@MPUS presupune interacțiune activă dintre studenți și profesor prin forumuri, chat și sistemul integrat de poșta electronică. Învățarea are loc conform unor materiale metodice special elaborate sub formă de cursuri scurte, orientate spre studierea unor teme concrete, obținerea deprinderilor concrete. Materialele didactice includ lucrări individuale, întrebări de control, teste ș.a. Rezultatele evaluării sunt înregistrate într-o bază de date și sunt accesibile pentru profesor și student. La finele semestrului, studenții susțin examene în formă tradițională.

Deși studiile la distanță câștigă teren în întreaga lume, trebuie să menționăm că la unele facultăți nu este organizarea unei astfel de forme de învățământ pentru că activitățile practice nu pot fi realizate fără prezența studenților. Facultățile cu profil tehnic, cele de artă sau medicină nu pot oferi această alternativă educațională. Aceste facultăți implică ore de laborator, care necesită prezența fizică a studenților. În plus, materialul didactic este specific, include fosile, uneori unicat, și necesită aparatură geofizică scumpă, fără de care nu se pot însuși cunoștințe de bază.

Indiferent de forma de studii, avansarea calitativă a sistemului de învățământ este determinată, în mare măsură, de alocațiile financiare disponibile. În perioada 2008-2012, cota alocațiilor destinate sectorului educațional a constituit, în medie, 8,5% din PIB, scăzând cu aproape un procent în ultimii doi ani.

As a component part of the development of distance education in 2005 there was created the Distance Education Centre on the basis of the Centre for Educational Management formed in the framework of TEMPUS project “National Training Center for Educational Management”. The responsibilities of the Centre have to do with working with students and teachers who participate in distance education. Didactic process through microC@MPUS involves active interaction between students and the teacher by means of forums, chat and integrated e-mail system. Learning takes place according to methodical materials specially elaborated in the form of short courses, oriented to the study of specific topics, obtaining practical skills. Teaching materials include individual works, questions, quizzes, etc. Evaluation results are recorded in a database and are accessible to the teacher and student. At the end of the semester students take traditional exams.

Although distance education gains popularity all over the world, we have to mention that some faculties do not organize this form of education because practical activities cannot be carried out without the presence of students. Technical faculties, the ones of art or medicine do not provide this educational alternative. These faculties involve laboratory hours requiring the physical presence of the students. In addition, the teaching material is specific, it includes fossils, sometimes unique ones; expensive geophysical equipment is necessary, without it students cannot acquire the basic knowledge.

Regardless of the form of studies, the advancement of the quality of the education system, to a large extent, is determined by the financial allocations available. During the period of 2008-2012, the share of the allocations intended for the educational sector amounted, on average, to 8.5% of the GDP, falling by almost one percentage point in the past two years.

Tabelul 3/ Table 3

Cheluielile pentru educație din Bugetul Național / Education Expenditures from the National Public Budget

	2008	2009	2010	2011	2012
% din total cheltuieli/In % to all the expenditures	19,8	20,7	22,4	21,4	20,9
5 din PIB/In % to GDP	8,2	9,4	9,2	8,3	8,4

Sursa/ Source: Rapoarte statistice referitoare la salarii și indemnizații /Statistical reports on wages and salaries.

Drept concluzie a celor expuse anterior putem afirma cu certitudine, că sistemul de învățământ necesită schimbări. Pentru o dezvoltare perpetuă a sistemului de învățământ este nevoie de a implementa noi metode și forme de învățământ. Specialiștii din domeniu consideră că forma de învățământ cu frecvență redusă și serală urmează a fi înlocuită cu instruirea de la distanță, aplicând internet tehnologiile. Ar fi oportun de revizuit curricula școlară nu doar pentru a reduce numărul de ore sau discipline, ci și pentru a le construi astfel, încât să fie interesante elevilor și studenților. Este necesar să fie aplicate metode noi de predare și însușire a materialului didactic la nivel național. Odată cu accesibilitatea surselor alternative de informare – internetul, manualele devin învechite, informația pe care o oferă ele în materie de utilitate cedează mult. De aceea, ar fi oportun revizuirea și adaptarea lor la cerințele vieții.

Astfel, reforma instituțiilor medii de învățământ poate fi implementată prin ridicarea bunăstării populației, prin schimbarea atitudinii față de procesul de învățământ, prin conștientizarea organelor de resort, inclusiv a celor locale, că de la instituțiile de învățământ începe totul, inclusiv depășirea crizei materiale a societății. Fără un proces de învățământ pe potriva avansării societății, pe care ne-o propunem, vom crește o generație inaptă să muncească calitativ, o generație de neprofesioniști. Investind în învățământ – investești în viitor.

As a result of the above, we can say with certainty that the education system requires changes. The implementation of new methods and forms of education is necessary for the continuing development of the education system. Experts in the field consider that part-time and evening education are to be replaced by distance training with the application of Internet technologies. It would be useful to revise school curricula, not only to reduce the number of hours or subjects, but also to build them in such a way as to be interesting for pupils and students. It is necessary to apply new teaching and learning methods at the national level. Together with the accessibility of alternative sources of information – the Internet, textbooks become outdated, the information they provide yields much in terms of utility. Therefore it would be appropriate to revise and adapt them to the demands of life.

Thus, the secondary education institutions reform can be implemented through the improvement of the well-being of population, through changing attitudes toward the education process, through raising awareness of the executive agencies including local ones, since everything begins from education institutions, including overcoming the financial crisis of the society. Without the education process contributing to the advancement of the society that we propose, we grow a generation unable to work qualitatively, a generation of non-professionals. Investing in education, one invests in future.

Referințe bibliografice / References

1. Elearning forum [accesat 21 septembrie 2013]. Disponibil: <http://www.elearning-forum.ro/>
2. ТОФФЛЕР, Э. *Третья волна*. Москва: АКТ, 2004. 781 с.
3. Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale [accesat 21 septembrie 2013]. Disponibil: <http://idsi.asm.md/>
4. Hotărârea Guvernului privind Strategia Națională de edificare a Societății Informaționale - „Moldova electronică”: nr. 225 din 09.03.2005. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2005, nr. 46-50, art. 336.

Recomandat spre publicare: 24.02.2014